

OBRTNIK

Glasilo Jugoslovanskega obrtništva Dravske banovine

Lastnik Poverništvo za izdajo lista „Obrtnik“
Uprava: Ljubljana, Ilirska ul. 15 (Lovro Pičman).
Naročnina znaša: za celo leto . . . 30.— Din
za pol leta . . . 15.—
posamezna številka . . . 1*50 .

*V slogi in edinstvu
vsega Jugoslovanskega obrtništva
je uspeh!*

Uredništvo: Ljubljana, Borštnikov trg 1. — Odgovorni urednik Mihelčič Ivan. — Rokopisov ne vračamo. — Nefrankirani dopisov ne sprejemamo. — Oglase zaračunamo po ceniku. — Povzestvi člankov dovoljen le z dovoljenjem uredništva.

Leto III.

Ljubljana, dne 3. avgusta 1934.

Štev. 14

Potreba obrtniškega muzeja

Kakor je v ozki zvezi življenje poedinega naroda z njegovo delavnostjo, pridnostjo, napredkom ali nazadovanjem, tako se izraža njega mrtva stran v historičnih spomenikih, ki pričajo o delu in udejstvovanju v splošnem, kakoršno je bilo življenje naroda, kot celote. Pa tudi vpliv posameznih osebnosti poedinega naroda se več ali manj močno izraža v historiji, katera je edino merilo o narodovih slabih, pa tudi dobrih zmožnostih.

Če si tako hočemo vstvariti sliko, ki naj nam jo nudi zgodovina vsakega naroda posebej bi nas to zavedlo predaleč in bi se oddaljili od onega, kar je nas namen. Naš namen je poudariti vzgojen pomen, ki ga imajo trajne narodove razstave — muzeji, za izobrazbo in napredek.

Pri vsem tem nam uhajajo misli na ponosno in veličastno zgradbo nemškega muzeja v Monakovem, kjer je eden največjih muzejev na svetu v katerem pa se vidi izključno le samo tehnične pridobitve sveta od najprimitivnejših dob pa do današnjega modernega časa. Tu je videti prav tako razvoj obrti, mojstrska dela od najprimitivnejših ročnih izdelkov do izdelkov današnjih dni. Vse te zanimivosti, ki jih si skoroda ne more človeško oko nagledati, katerih poreklo sega v stoletja nazaj in katera dela so ustvarili naši prednamci so zbrana v najvzornejšem redu obiskovalcu na vpogled.

Obiskovalec te veličastne zbirke se ne hote vpraša, kako in kdaj je bilo mogoče vse to zbrati skupaj, ker ne manjka pravzaprav ničesar, kar nas ne bi opozarjalo na prejšnje dobe in v čemer ima dandanes živeči rod najlepšo priliko izobrazbe. Preko 16 km je dolga pot, da si more človeško oko pregledati vse to, kar je človeška roka poleg razuma ustvarjala in ustvarila do današnjih časov. Vsak obrtnik ima tu priliko seznaniti se podrobno z razvojem svoje stroke in se uveriti o iznajdljivosti tako prednamcev, kakor še tudi živečih izumiteljev.

Glavni in vsekakor najzaslužnejši genij v tem pogledu je gotovo pok. Oskar von Müller, ki je pred kratkim preminul in je gotovo na mestu, da se ga tudi mi ob tej priliki spomnimo, ker je on gotovo eden izmed onih pokojnikov, ki je vse svoje življenje posvetil in deloval samo v prid splošnosti, napredku in izrabi naravnih sil.

Načrtno gospodarstvo energije ter elektrifikacije je zelo tesno zvezano z delovanjem Oskarja von Müller-ja od prvih pričetkov do najnovejših dob. V mladosti se je pripravljaval za gradbenika, da bi gradil ceste itd. V službi bavarske vlade je dosegel najboljše uspehe pri gradnji mostov in železnic. Kot tak — strokovnjak je bil poslan leta 1881, čeprav mu je bilo šele 26 let na mednarodno razstavo elektrotehnike v Parizu. Ta razstava je nanj napravila globok vtis, da se je posvetil

nato povsem elektrotehniki. Že leto kasneje je uspel prirediti slično razstavo tudi v Monakovem, na kateri je bila prvič prenešana električna energija iz oddaljenosti 57 km. Da bi se še bolj poglobil v spoznavanje elektrotehnike je odšel na več poučnih potovanj v Francijo, Anglijo in Ameriko, ter je l. 1883 stopil v upravo nemške Edison družbe (pozneje AEG). To mesto pa je že l. 1889 zapustil ter se je vrnil v Monakovo, kjer je osnoval lastno tehnično pisarno ter projektiral in izgradil mnogo elektrarn ter s tem položil temelje današnji elektrifikaciji. Iz družbe Edison je izstopil zato, kakor je sam dejal, da hoče služiti kot inženir splošnosti.

Ime Oskarja von Müllerja je znano širom sveta, mnogo velikih naprav, tudi preko mej nemške države je zgrajenih po njegovih načrtih. Z izvedbo projekta velike električne centrale, katera izkorišča Walchensko jezero za katero je izvršil projekte med svetovno vojno pa si je postavil poleg nemškega muzeja v Monakovem za katerega je neumorno deloval neminljiv spomenik. V jeseni svojega življenja ob priliki 70 letnice rojstva se mu

je izpolnila davna želja, ko je bil v maju leta 1925 otvorjen na otoku Izari že predaj omenjeni muzej. Poleg tega pa je doživel l. 1932. dan otvoritve zgradbe za študije s čemer je nemški muzej izpopolnjen. S tem je kratko opisano delovanje Oskarja von Müllerja, ki je umrl 9. aprila 1934. v starosti 79 let, čigar ime pa ostane nesmrtno v vseh njegovih delih, katere si je zamislil in tudi izvedel.

Naj nam bo ta veliki genij vzor, kako je treba intenzivno delovati na zgraditvi človeških dobrin ter ohranitvi pridobitev človeškega uma in rok, katere naj s pridom uporabljajo ter izpopolnjujejo nova pokolenja človeškega rodu.

Ob smrti genija, kateremu naj bo častni spomin je prav, da tudi Slovenci ponovno oživimo naše želje ter zahtevno po ustvaritvi ter zgraditvi obrtniškega muzeja, kjer naj bo stalna razstava polom katere naj črpa naš naraščaj in nova pokolenja razum in moč, katero je treba uporabiti za nova dela. Znano nam je, da je v te svrhe že določen na lepem kraju v Ljubljani prostor. Misel je sprožena treba je preiti do dejanja. . . č.

Svečana otvoritev obrtne razstave v Št. Vidu nad Ljubljano

V nedeljo, dne 15. julija t. l. je bila na svečan način otvorjena razstava obrtniških izdelkov v Št. Vidu. Že pred 11. uro se je pričelo zbirati mnogo ljudi iz vseh bližnjih pa tudi daljnih krajev pred narodno šolo, v katere prostorih je razstava nameščena, ki so prisostvovali otvoritvi.

Točno ob 11. ur se je pripeljal pokrovitelj ban Dravske banovine g. dr. Marušič, katerega je pozdravil domači župan ter poudaril važnost obrtništva v Št. Vidu, saj plačuje dve tretjini vseh davkov. Sledil je pozdrav narodnega poslanca g. Komana ter šolske mladine. Nato pa je povzel besedo predsednik podružnice DJO v Št. Vidu g. Vrhovec in izvajal v izveščku sledeče: „Dovolite, da Vas v imenu šentviške podružnice DJO vse pozdravim. V posebno čast si štemjem pozdraviti v naši sredini pokrovitelja, najvišjega predstavnika naše banovine, bana g. dr. Drago Marušiča. Prav tako je pozdravil g. dr. Marna od banske uprave, obrtne referenta istotam g. Brozoviča, zastopnika srezkega načelstva g. Ketteja ter zastopnike domačih ustanov in zavodov. Hkrati, ko je vse pozdravil se je zahvalil tudi za zanimanje, delo in skrb, posebej pa se je zahvalil vsem, ki so kakorkoli pripomogli, da je razstava tako opremljena. Na prvem mestu je omenil bansko upravo, ki je z denarno svoto priskočila razstavljalcem na pomoč, kakor tudi ministrstvu za trgovino in industrijo v Beogradu. Zbornice za TOI pa se je spomnil, ker je prošnjo za podporo odklonila in s tem pokazala obrtniku pot, po kateri naj v bodoče hodi. Ko se je v preteklem letu ustanovila podružnica DJO je začel novoizvoljeni odbor z delom in nabiranjem članstva pod geslom: „nič obljubljeni, ker ne vem, kaj bomo mogli dobrega in koristnega doseči.“ Prve seje pa so pokazale, da so izvoljeni funkcionarji zreli možje, ki so pripravljali žrtvovati vse svoje zmožnosti za koristi obrtništva. Že v začetku si je odbor osvojil misel prirediti razstavo, ter smo se zavedali, s kolikimi težavami in trdom je to združeno. Danes je hvalabogu trud pri kraju in delo končano. Z otvoritvijo razstave vam razkazujemo njih sad. Bližnja in daljna okolica Št. Vida naj spozna, kaj premore obrt-

nik ene same podeželske občine, če je organiziran vsak obrtnik. Vsi obrtniki pa naj spoznajo, kaj bi se moglo za obrtnika napraviti, če bi bilo obrtništvo tako organizirano po vsej državi.

Št. Vid je bil že pred 100 leti in več znan po svoji obrti, ter še danes delujejo obrti, ki so jim bili ustanovitelji že davni predniki. A kakšna razlika med takrat in danes! Od ustanovitve obrtno-nadaljevalne šole pod vodstvom zaslužnih učiteljev je zrastel čisto nov Št. Vid. Delavnice so se spremenile v moderno urejena obrtna podjetja. Šentviški obrtnik danes ni v zadregi, pa če ga obišče še tako visoka oseba in naj se mu stavijo še take zahteve v naročilih. Da ima šentviški obrtnik pravico biti ponosen na svoje delo, nam dokazuje ta razstava, ker so vsi izdelki z vso skrbjo izdelani v naših delavnicah. Mizarji kar tekmujejo z izdelki med seboj. Zato naj javnost spozna, da so kos vsaki tudi inozemski konkurenci. Zastopane pa so tudi vse ostale obrti. Vsakdo se je potrudil, da bi pokazal, kar najlepšo mojstrovino. Plemenita medsebojna tekma, ki naj bi dvignila posamezne obrti, je bila prvi namen razstave. S tem ne skušamo škodovati drug drugemu, marveč drug drugega vzpodbujamo k kar najboljši skrbnosti v delu in najvišji stopnji, popolnosti v izdelkih. Najboljša kakovost izdelkov nam mora biti za bodoče namen, za katerim moramo stremeti. K temu nas čas današnje dobe še prav posebej vzpodbuja. Množina naročil nam morda včasih ni dala dovolj časa, da bi posvečali svojim izdelkom tisto skrb, ki bi jo moralo razodevati vsako delo, ki ga damo iz rok. Danes je naročil manj, zato moremo posvetiti več časa skrbnosti izdelkov, ki naj pričajo o zboljšani vrednosti, ki je ne smemo zanemariti. Le pomislimo, na nekdanje čase, ko so bila dela obrtnikov solidna in umetniška, da jih še danes zbirajo po umetniških zbirkah, kot priče umetniškega čuta in okusa v posameznih dobah. Ne smemo misliti, da naši predniki niso imeli hudih časov in preizkušenj, ko so se morali privajati novim razmeram in pridobitvam moderne tehnike. Naši predniki so bili skromni v svojem življenju, vestni v svojem delu in so tako srečno prebrodili vse težave gospodarskih prevratov. Nas je

povojna doba razvadila, kakor da moremo imeti zmeraj vsega v izobilju in pri tem smo preradi pozabljali na solidnost obrti ter si tako zapravili marsikdaj zaupanje, ki je nujno potrebno obrtniku. Malo delati in veliko zaslužiti, to je bilo marsikdaj geslo, katero je premnogokrat vodilo v propast. Naj nas ta preizkušnja izuči, da bomo znali prav ceniti solidna dela, k čemer naj pripomore tudi razstava, ki jo odvarjamo. To so bili naši nameni, javnost naj sodi, koliko smo že dosegli in kaj nam še manjka. Iz močne organizacije in resne volje po izboljšanju obrtnih prilik nam mora v kratkem zrasti nova lepša doba, ki jo vsi pričakujemo in želimo. Naj nam pot do nje odvarja današnja razstava in pridnost, ki nam jo kaže! Na koncu svojega govora je predsednik g. Vrhovec predlagal vdanostno brzojavko Nj. Vel. kralju, pozdravno brzojavko pa ministru za trgovino in industrijo dr. Demetreviču, nakar je godba zaigrala državno himno.

V uvodu svojega govora pa je predsednik podružnice pozdravil tudi odlične goste, ki so prisostvovali tovoritvi, tako predsednika DJO tov. Pičmana, zastopnika mestne občine ljubljanske dr. Rupnika, senatorja Rožiča, okoliške župane, zastopnika žbornice za TOI g. Rebeka in še mnogo drugih predstavnikov.

Za njim je povzel besedo predsednik osrednjega društva jugoslovanskih obrtnikov g. Lovro Pičman ter izvajal:

Velespoštovani gospod ban in spoštovana gospoda!

Danes, ko stojimo pred otvoritvijo obrtniške razstave v št. Vidu, mislim, da lahko trdim, da je to eden najbolj slavnostnih dni za obrtništvo iz št. Vida, kakor tudi za vse ostale občane.

Gospoda! Danes ne slavi št. Vid kakšen navaden praznik, ampak slavi zgodovinski praznik vztrajnega ročnega obrtniškega dela in znanja.

Odveč bi mi bilo poudarjati, sposobnost in pridnost šentviških, osebno mizarskega obrtnika, saj se ga ne pozna samo v Ljubljani ali pa v Dravski banovini, pač pa se ga pozna prav dobro po vseh banovinah naše države in tudi izven meja naše domovine.

Izdelki, ki jih bomo videli, so več ali manj delo in trud posameznih vstvariteljev, z lastnim pridobljenim znanjem doma, ali v tujini.

Današnja obrtniška razstava pa ne bi bila mogoča samo od posameznikov, ampak je bilo pri tem treba skupnega dela, kar pomeni organizacijo, brez katere se noben stan ne more dvignuti.

Pred časom, ko so obstojali še cehi, potem katerih je bilo obrtništvo bolj zaščiten, kakor pa je danes, se je razumljivo obrtništvo tudi boljše godilo.

Obrtništvo je v zadnjih desetletjih v tem pogledu tudi mnogo samo grešilo in zamudilo, ter bo treba skrbeti, da si zopet pribori isto, kar je imelo nekdanj.

Kako si to priboriti, vemo danes vsi obrtniki, da nam je zato potrebna poleg ročnega dela in znanja tudi močna strokovna organizacija.

Gospoda, brez organizacije si ne morem misliti razstave, katero je priredilo šentviško obrtništvo pod okriljem podružnice DJO.

Kot predsednik osrednjega DJO za Dravsko banovino najtopleje čestitam vsem obrtnikom razstavljalcem, s ponosom, da lahko tudi obrtništvo iz št. Vida prištevamo med naša številna društva. Obenem Vam pa želim, da bi Vam ta razstava rodila največjih uspehov, tako v moralnem, kakor tudi v gmotnem oziru.

Upam, da mi ne bo nikdo zameril, če trdim, da je prav obrtništvo s svojim delom in pridnostjo dvignilo ta lep št. Vid na stopnjo, kakor je. S sedanjo razstavo pa ga bo ponovno seznanilo širšo našo domovino in tudi izven mej.

Končno pa naj mi bo dovoljeno izjaviti, v imenu vseh podružnic DJO, da smatramo današnje Vaše slavlje tudi za naše slavlje in naše uspehe, kateri naj se jačajo potom močnih obrtniških organizacij v eno skupno jugoslovansko obrtniško organizacijo.

In velespoštovani g. ban!

Da pa je postala ta obrtniška razstava prava obrtniška svečanost, se imamo to zahvaliti Vam za Vašo podporo, posebno pa še za to, ker ste blagovolili prevzeti nad to obrtniško razstavo pokroviteljstvo, ter ste še povečali to svečanost z Vašo osebno prisotnostjo. S tem pa niste dali priznanja samo šentviškemu obrtništvu, ampak ste dali priznanje celokupnemu obrtništvu Dravske banovine, v čigar imenu se Vam za Vašo blagohotnost najtopleje zahvaljujem, obenem pa Vas tudi v imenu obrtništva Dravske banovine najtopleje pozdravljam.

Končno je povzel besedo ban dr. Marušič: Mnogo poguma, marljivosti, odločne volje je bilo treba, da ste šentviški obrtniki premagali vse težkoče ter končno ustvarili zamisel prireditelj. Naša doba obrtniškega stanu ni prijazna, svet se mehanizira, industrijski izdelki so prevzeli tržišča, mrtev stroj izpodriva delo živih človeških rok. Tega toka ustaviti ne moremo, niti ne želimo, ker je prirodna posledica vsestranskega napredka zadnjih desetletij. Toda industrija s svojimi izdelki ne more povsem zadovoljiti osebnega

okusa človeka. Zato bo ročno delo, ki ga odlikuje solidna kakovost ter estetski okus, zmerom našlo zaslužno priznanje. Že leta in leta občudujemo na ljubljanskih velesejnih razstavljenih pohištvo šentviških mizarjev. Na te izdelke smo zlasti zato ponosni, ker so izvršeni z domačim denarjem, z žulji naših domačih ljudi, ki so deloma sami deloma s pomočjo domačih arhitektov, izgotovili tudi načrte, izkušnje na ljubljanskih velesejnih so prepričale šentviške obrtnike, da jim take razstave prinašajo tudi gnotne koristi. Zato ste se zdaj vsi šentviški obrtniki združili in priredili sami to skupno razstavo. Zahvaljujem se prirediteljskemu odboru, ki mu načeljuje zaslužni g. Vrhovec, za ves trud in požrtvovalnost, obenem pa čestitam k srečno ustvarjeni zamisli, izražajoč željo, da bi ta razstava uresničila vse nade, ki jih vanjo stavimo. Naj bi dvignila in razširila sloves šentviških obrtnikov in jim poleg moralnega zadoščenja odkrila tudi nove vire gmatnega blagostanja. V tem znamenju proglašam razstavo za odprto!

Vse govore je prenašala tudi ljubljanska radijska postaja.

Po otvoritvi razstave so si udeleženci isto ogledali. Poročilo o tem prinašamo na drugem kraju. Po ogledu pa so se povabljeni gostje z banom vred sestali v gostilni pri Jagru na mal prigrizek, ob kateri priliki se je tudi ponovno toplo pozdravljalo marljivost in uspehe šentviških obrtnikov.

Obrtniški teden

Konferenca zastopnikov jugoslovanskega obrtništva za prireditev obrtniškega tedna ob priliki obrtniške razstave v Slavonskem Brodu.

V nedeljo, dne 29. julija 1934 je proslavilo obrtništvo Savske banovine v staroznanem mestu Slav. Brodu 25 letnico obstoja krajevne organizacije Saveza hrvatskih obrtnikov. Proslava je bila združena obenem z obrtniško razstavo, katere je vsestransko prav dobro uspela. Tudi v Slav. Brodu je obrtništvo pokazalo, da se zaveda svojega stanu ter so razstavljeni predmeti želi od zastopnikov oblasti, obrtniških tovarišev, kakor vsega ostalega občinstva največje priznanje. Tudi na tej razstavi so vzbujali največjo pozornost mizarski izdelki, ki so se izkazali kot prvovrstno delo in je treba priznati, da se ta stroka v Slav. Brodu lahko kosa z izdelki svojih tovarišev v tujini. Poleg mizarske stroke se je videlo precej prav zanimivih novosti, tako da je treba priznati, da prihaja obrtništvo s svojimi razstavami ponovno do upoštevavanja in je računati, da si bo s tem priborilo zopet odločujočnejšo vlogo v življenju, kakor pa jo je imelo v zadnjih 10 letjih.

Zatorej čestitamo tudi mi obrtništvo iz Slav. Broda k 25 letnici obstoja njihove organizacije, želeč jim največjega uspeha tako v moralnem kakor v gmotnem oziru.

Ob priliki obrtniške razstave v Slav. Brodu se je vršila tudi konferenca zastopnikov obrtništva ter so razpravljali o prireditvi proslave obrtniškega tedna v cel državi. Sklenilo se je, da se priredi obrtniški teden od 1.—8. decembra vsako leto, in to z raznimi predavanji, zborovanji, različno reklamo itd. Detajlni programi o tem pa se bodo še izdelali.

Konference so se udeležili med drugimi: načelnik predsednik Saveza hrvatskih obrtnikov g. Milan Ramušček iz Zagreba, g. Vlado Marković in g. Jovanović iz Beograda, iz Dravske banovine pa predsednik Društva jugoslovanskih obrtnikov g. Pičman.

S tem je izvršen zopet velik korak k napredku, ker se bodo od sedaj dalje vršili obrtniški tedni po celi državi.

Ivan Kosec:

Za zaščito obrtnika

Prav lahko bi začeli jadikovati, kakor je sedaj navada s krizo. Toda samo to jadikovanje ne bi nikamor pripeljalo. Treba bo vsekakor najti na drug način od pomoči. Gospodarske depresije, ki je zajela ves svet mi obrtniki, pa čeprav smo glavni stebel družabnega reda, ne bomo odpravili. Pravico pa imamo, da zahtevamo pomoči, da zahtevamo, na enak način delne od pomoči, kakor so jo dobili ostali stanovni in korporacije. Kajti ravno z zaščito denarnih zavodov so se težki časi tudi za nas pričeli. Ko je izginil denar s tržišča, so jenjala tudi naročila za obrtnika. Dobiš še kakšno večje naročilo, toda za plačilo hranilne knjižice. Te pa lahko počasi prigrizuješ. Tvoj dolg pa v denarnem zavodu ne moreš plačati z knjižico. Vsakomur bo radi tega razumljivo, da nam obrtnikom ne cveto ravno najlepše rožice. Sicer še vedno slišiš lepo besedo: Kaj boste vi obrtniki, vam gre še najbolje. So žal le besede, iz ust onih, ki so dolžni, da nam na drug izdatnejši način pomagajo.

Težke so bile borbe naših narodnih zastopnikov, ko so v parlamentu izglasovali zakon o zaščiti kmeta. S tem zakonom so seveda rešili en stan, ki je večinski v državi, toda s svojo davčno močjo pa nikakor ne predstavlja večine. Z zaščito kmeta je pa marsikje prizadet tudi obrtnik, mali trgovec, skratka oni sloji, ki bi bili ravno tako potrebni rešitve iz svojega težkega položaja. Država znižuje prejemke svojim nameščencem in s tem splošni krizi ne odmore. S slabšimi plačili se doseže, da se življenjski standard vsakega posameznika zmanjšuje. Račun zopet plača v prvi vrsti obrtnik in mali trgovec, za njim pa tudi ostali krogi, ki so navezani na konzumenta. Nihče bi ne oporekal zmanjšanim plačilom, če bi se vzporedno zniževale cene ostalim izdelkom. Kmet je s svojimi izdelki stisnjen na minimum dohodkov, toda izdelki industrije in stanovanjske najemnine so pa še vedno ostale na isti višini. Zlasti obrtnika, ki je radi svoje poslovvalnice direktno navezan na center mesta, tlačijo visoke najemnine. Vse manjši dohodki, izdatki pa skoro isti. Obrtnik itak ni imel nikoli posebno visokega življenjskega standarda. Živel je skromno in si s težavo prihranil malenkost za starejše dni, ko obnemore. Za obrtnika ni penzijskih fondov, ni močnega bolniškega zavarovanja, pa čeprav je obrtnik tisti, katerega se iztirjuje, rubi in celo odreja prodaja za bolniške prispevke njegovih delavcev. Celo večino prispevkov za bolniško zavarovanje krije obrtnik, od tega pa sam nima ničesar.

V zadnjih dveh letih je stan obrtnika, ki je, kakor sem že rekel, stebel današnjega družabnega reda, padel na nivo proletarijata, tako da danes tisti srednji stan, na katerem je vse slonelo, propada. Ni ga več. Pa tudi pomoči ni nikjer. V parlamentu je vložil narodni poslanec dr. Milan Metikoš, kateri ni bil izvoljen z glasovi obrtnikov, član tako zvane opozicije, interpelacijo na ministra za trgovino in industrijo dr. J. Demetreviča, v kateri zahteva odgovor na tile dve vprašanji: 1. Ali Vam je znano, kako se uničujejo mnogoštevilni obrtniki in mali trgovci s tožbami in eksekucijami s strani upnikov in kaj nameravate ukreniti, da se zaščiti mali pridobitni stan pred neizogibno propadost? 2. Ali ste pripravljeni v sporazumu s pristojnimi gg. ministri načeti in rešiti vprašanje zaščite brezposelnih delavcev, da se zaščitijo z zakonom pred stanovanjskimi odpovedmi in pred tožbami ter eksekucijami za vse terjatve in ostale prejšnje dolge, dokler so brezposelni.

Obrtniki!

Vlagajte svoje prihranke v

ZANATSKO BANKO,

ker s tem pomagajte onim obrtnikom, ki jim je potrebno posojilo in koristite gospodarstvu Vašega stanu.

V vseh denarno-poslovnih zadevah se z zaupanjem obračajte na podružnico Zanatske banke Kraljevine Jugoslavije v Ljubljani.

Vendar je iz teh dveh interpelacij jasno razvidno, da je interpelant združil v eno skupino obrtnika, malega trgovca in brezposelnega delavca. Samo mala je že razlika med brezposelnim delavcem in obrtnikom. Za delavca so bednostni fondi in podobne institucije, toda za samostojnega obrtnika ni ničesar! Ko obrtniku zmanjka dela, se mu godi slabše kot brezposelnemu delavcu. Dr. Metikoš je čisto pravilno ocenil sedanji položaj in vse skupaj, kar

je bilo pred leti še dobro situiran srednji stan, vržen med brezposelni proletarijat.

Tudi mi se pridružujemo interpelaciji dr. Metikoša. Skrajni čas je, da se odpomore obrtništvu za zaščito, kakor so se zaščitili denarni zavodi in kmetje pred upniki. Drugače bo beda in revščina še večja. Država bo izgubila svoj srednji stan, ki največ pripomore k ravnovesju državnega proračuna.

Po šentviški obrtni razstavi

Dobrih 14 dni je odprta razstava obrtniških izdelkov šentvidskih obrtnikov, katero je priredila agilna podružnica Društva jugoslovanskih obrtnikov istotam. Obiskovalcev je bilo doslej že lepo število ter še vedno novi posejajo razstavo ter občudujejo prav umetnostne umotvore — izdelke — obrtniških rok. Razstava sama je razporejena v 13 sobah narodne šole v Št. Vidu, katero je rade volje odstopil v to svrhu krajevni šolski odbor brezplačno razstavljalcem na razpolago.

Uredništvo „Obrtnika“ je izdalo za priložnost otvoritve razstave posebno število „Obrtnika“, ki vsebuje poleg par člankov, katere so napisali pokrovitelji razstave ban g. dr. Drago Marušič, predsednik podružnice DJO v Št. Vidu g. Vrhovec in tajnik g. Zavodnik tudi Vodič po razstavi, ki je dober pripomoček za pregled razstave.

V sobi št. 1. Razstavlja železne stiskalnice za mizarje g. Gregorin M., lastnik mehanične delavnice. Te se rabijo za furniranje ter so zelo solidno in trpežno izdelane. Izdeluje pa tudi druge pripomočke za mizarске obrtnike.

Poleg razstavlja razne stiskalnice za mizarje — lesene in kovinske konstrukcije g. Kremžar A. Poleg teh ima razstavljene poljedelske stroje po lastnih načrtih in lastnega izdelka, kakor slamo-reznice, razne črpalke, mlatilnice, čistilnice in druge stroje za poljedelstvo ter mizarско obrt.

G. Peršin Franc razstavlja na ličnem konjičku lepo konjsko opremo zelo solidno in prvovrstno izdelano. Zraven ima razstavljen tudi tipičen mlekarski voziček, poleg nahrbtnikov, torbic, aktovk, smučarske opreme, pokrival za konje in drugih sedlarskih izdelkov.

Več različnih tehtic razstavlja Štefančič Ivan. Tako vidimo decimalne tehtnice vseh velikosti. Pozornost vzbuja posebno precizna tehtnica za justiranje uteži, katere je lepo zložljiva v ličen zaboj in zelo pripravna za transport. Poleg tega pa se vsak obiskovalec tehta na specijelni tehtnici na hodniku pritličja, njegovega lastnega izdelka. Te tehtnice se uporabljajo za zdravniške domove, bolnice, ambulatorije, lekarne itd. Za res mojstrsko dovršena dela je prejel g. Štefančič že več pohvalnih priznanj.

V tej sobi so razstavljeni tudi sodarski izdelki „Sodarske zadruge“ iz Tacna in tvrdke Pirc Ivan. Obe tvrdki nudita interesentom mojstrske izdelke na vpogled.

V sobi št. 2. Pretežen del tega prostora zavzemajo izdelki znane tvrdke Erman & Arhar, ki razstavlja luksuzni izdelek jedilnice tipe „Roža“, ki je izdelana iz kombiniranega kavkaškega oreha z makazarjem. Poseben sijaj dajejo opravi upog-njena stekla pri kredenci in vitrini. Druga jedilnica je iz domačega oreha, zaokroženi vogali in okrogla raztezna miza s težkim profilom daje vtis lahkega moderniziranega baroka. Spalnica „Ljubljana“ je gladka iz temne korenine domačega oreha, ki prav prijetno vpliva na gledalce. Pozornost vzbuja in občudovanje obiskovalcev umetniško izdelan oltar, ki ga je tvrdka izdelala po načrtih g. T. Kralja. Za vse izdelke, posebno pa za oltar, je mnogo interesentov.

Jenko Franc, izdelovatelj orgelj in harmonijev, razstavlja v tej sobi širom države znane svoje izdelke. Tako vidimo 3 harmonije, katere na željo obiskovalcev predvaja.

V sobi št. 3. Stavbeni podjetnik Kosmač Franc iz Gornjih Gamelj razstavlja več hiš, dovršenih in renoviranih stavb, poleg stavbenega materiala. Ključavničarske izdelke razstavlja Semraj Karol. Okusen štedilnik je poleg miniaturnega modela za originalni svinjak, za katerega se zlasti obiskovalci z dežele zelo zanimajo; razstavlja tudi žični model — piramido za vzgajanje mladih dreves.

Pozornost vzbuja vodnjak, ki je zgrajen iz cementa in lično montiran v šolski sobi, kjer si more vsak obiskovalec nažagati vode, katerega je izvršil Skalar Ivan iz Medna.

Razne cementne ograje, cevi, valjarje, cvetlične vaze za vrtove, stebričke, kroglice, cementno opeko, okvire za grobove in druge cementne izdelke razstavlja Tome Franc iz Dravely.

Menard Franc, stavbeni in pohištveni mizar, razstavlja dva modela sobnih, odn. vhodnih vrat v solidni in moderni izdelavi.

Šmelcer Ivan, stolar iz Preske pri Medvodah, razstavlja razne stole in mize za vrtove, ki so zelo solidno izdelani.

V sobi št. 4. Razstavlja Čepeljnik Franc iz Vižmarjev lepo moderno jedilnico iz orehove korenine. Buffet z nastavki in upognjenimi stekli, kar vzbuja splošno zanimanje in se je javilo tudi že več interesentov.

G. Velkavrh Franc, mizar iz Vižmarjev razstavlja spalnico iz lepe, svetle domače orehove

korenine. Spalnica je tako okusno narejena, da je že 4 krat prodana. Zelo ugaja poleg tega nastavek za cvetlice, izdelek vajenca Josipa Kočevarja pri tem mojstru. G. Velkavrh razstavlja tudi lično kuhinjsko opremo, katere je pa prav tako prodana. Mojster ima razstavljeno v sobi št. 13 tudi lepo jedilnico iz kavkaškega oreha.

V sobi št. 5. Razstavlja brata Erjavec Egidij in Karol iz Broda pri Št. Vidu. Štiri spalnice in eno kuhinjo. Spalnice so dve iz orehove korenine in ena iz citrone, poleg spalnice razstavljena kuhinja zelo ugaja ter je prodana, kakor tudi dve spalnici.

Pletarske izdelke razstavlja tu Rotar Joško, pletarstvo, Brod. Ima raznovrstne košare, cvetlična stojala, koške itd.

V sobi št. 6. Največ obiskovalcev ima gotovo ta soba, kjer razstavlja svoje izdelke tvrdka Kregar Andrej in sinova. Ogromno zanimanje vzbuja moderna spalnica iz orehových korenin v razkošnih upognjenih formah ter se marsikomu vzbudi želja po opravi. Oprava je bila že prvi dan prodana. Razstavljena pa je bila tudi lepa jedilnica iz orehových korenin, katere je bila tudi že prodana in jo je bilo treba takoj dobaviti, to nadomestuje sedaj druga hrastova jedilnica.

Razne mizarске pripomočke, tako razno moderno okovje, stekla, ogledala in vse druge mizarске potrebščine razstavlja Rok Arhar iz Št. Vida.

V sobi št. 7. To je največja razstavna soba, kjer so zastopane razne stroke. Takoj pri vходу razstavlja F. Tomažević razne modne izdelke vseh vrst.

Jakob Kregar, mizar iz Vižmarjev, razstavlja lepo moderno spalnico iz orehových korenin, katere v formah zelo dominira. Enako imata razstavljene lepe spalnice v domačem orehu tudi Kuhar Franc ter Wurnik Ignacij.

Tapetniške izdelke razstavlja Dolničar Ivan, ki ima razstavljene razne divane in couch zofo. Več ceter je razstavil tudi Tišler Ivan, izdelovatelj ceter iz Medna, ter je že tudi napravil par zaključkov.

V sobi št. 8. Razstavlja g. Kregar Fran iz Vižmarjev zelo moderne jedilnice z lepimi vložki (intarzijami), izdelane po načrtih ing. arh. Serajnika in Omahna. Izdelek je sicer naročen, ima pa tvrdka še mnogo novih interesentov.

Kuhar Josip, razstavlja spalnico iz orehových korenin, katere je zelo prikladne oblike ter tako ugaja, da je bila doslej že 2 krat prodana.

Križnar Ciril razstavlja popleskano spalnico iz mehkega lesa, za katero ima oko občutek, da je originalna orehova korenina, odn. naravni les. Poleg tega pa razstavlja tudi razne pokrajinske slike ter vzorce pleskanja.

J. Oblak, lekarnar, razstavlja svojo najnovjšo cvetno kremo za lepoticenje lastnega izdelka.

V sobi št. 9. Razstavlja Kajzer Jakob opremo — pohištvo za kmečko sobo iz macesnovega lesa v gorenjskem slogu. Stane Cirman iz Šiške pa razstavlja k tej opravi pripadajoče okovje.

Novak Karol, kamnosek, razstavlja različne slike že dobavljenih nagrobnih in drugih spomenikov. Lep je relief, ki je namenjen za nagrobni spomenik ter ga je mojster sam izdelal po lastnih osnutkih in načrtih. Poleg pa je razstavljen tudi kip leva v lepi izvedbi. Vse izvršeno iz kararskega marmorja.

Šetina Viktor razstavlja jedilnico in spalnico iz orehove korenine, oboje je bilo že v prvih dneh prodano.

Bitenc Henrik razstavlja lepo spalnico iz svetle kanadske breze, ki je že prodana ter se še oglašajo interesenti.

V sobi št. 10. Vrhovec Ivan razstavlja načrte modelov, odn. izgotovljene obleke, tako obleke za gospode ter tudi plašče za dame in gospode. Firma je znana ter renomirana.

Čevljarske izdelke razstavlja Slavko Omejec. Tako razne oblike modernih obuval, ki ne zaostajajo za tovarniškimi izdelki v formi, v kakovosti pa prednjačijo. Pletiške izdelke razstavlja Fideršek Fani, strojne kakor ročne izdelke jopice ter raznih drugih pletenin okusnih oblik.

Novejša obrt v Št. Vidu je tudi torbarska ter razstavlja Okršlar Matevž lepo zbirko modnih ročnih torbic, denarnic in drugih izdelkov za katere se obiskovalci zanimajo ter je napravil že tudi več zaključkov.

Menard Franc je razstavil obleko za gospoda. Kot dopolnilo razstavlja v tej sobi Senk Franc orehovo spalnico okusno izdelano in ceneno.

Stepančič Ivan, zidarski mojster, pa razstavlja fotografije in razne načrte za stavbe.

V sobi št. 11. Jaka Škrbinc razstavlja moderno jedilnico iz orehove korenine, ki vzbuja

splošno pozornost, poleg tega tudi spalnico, sicer preprostejšo, vendar pa lepe oblike.

Mrhar Ivan razstavlja spalnico in jedilnico iz orehových korenin, obe v modernem slogu.

Zavodnik Franc razstavlja lepo damsko spalnico.

Mrhar Franc razstavlja slike (intarzije) iz zloženih furnirjev. Šest slik predstavlja razne pokrajine, šentviško cerkev itd.

Največje zanimanje pa vlada seveda za kuhinjo, ki jo je izdelal Bonča Ivan ter je namenjena srečnemu obiskovalcu, katerega zaporedna številka vstopnice bo izžrebana.

V sobi št. 12. V posebno izvanredno modernem stilu razstavlja Zalokar Anton spalnico iz orehove korenine. Posebnost pri tej opremi je slog in pa toaletna miza s srednje udobnim foteljem. K opravi se posebno prilaga in harmonizira perzijska preproga. Ta renomirana firma razstavlja v sobi št. 3, lepo moderno spalno sobo iz svetle afriške breze, kombinirano z ameriškano hrusko.

Senk Franc razstavlja spalnico iz orehove korenine in kombinirano dnevno sobo, ki tako ugaja, da je tvrdka že oboje trikrat prodala. Poleg tega pa ima razstavljeno tudi kompletno kuhinjo.

Na stenah opazimo umetniške slike, delo domačega umetnika g. Kregarja Staneta.

V sobi št. 13. Razstavlja Vreček Fran spalnico v modernem slogu iz rožnatega lesa, ki vzbuja zlasti glede cene zanimanje.

Tvrška Kregar Andrej in sinova pa razstavlja šperano hotelsko sobo, za katero je že več naročil, posebno za na Jadran.

To so vsi razstavljalci. Po večini pa je k vsem sobam na razstavi izdelala tapetniška dela tvrdka Zalaznik Franc. Vse sobe pa so tudi okusno opremljene z zavesami in posteljnimi pregrinjami, katere je dala za razstavo brezplačno na razpolago tvrdka „Stora d. d.“ v Št. Vidu. Skoro vse okovje, ogledala in stekla pa je dobavila tvrdka Rok Arhar.

Razstava je dokazala, da zmore obrtniška zaveza in vzajemnost, ki sta združeni v prostovoljni obrtniški organizaciji uspehi, za katerega zaslužijo šentviški obrtniki za svojo marljivost polno priznanje ter naj jih še v bodoče vodi zaveza, da le navzgor in naprej k uspehom poštenega obrtniškega dela. Ostalemu obrtništvu pa naj bo vzor obrtnišvo iz Št. Vida, katero se je organizirano v DJO prvo zavedlo, kako je treba uspešno propagirati robo domačih obrtniških izdelkov in s tem dokazati javnosti, da domači obrtniški izdelki prednjačijo inozemskim. Razne ugledne osebnosti, ki so že doslej posetile razstavo, so se o organizaciji pohvalno izrekle ter poudarile, da morajo šentvidski obrtniki razstaviti svoje izdelke na razstavi v Parizu.

Knjigovodstvo in kalkulacija

(Dalje.)

Naš list je majhen, snovi je ogromno, vendar se mi zdi potrebno, da k čevljarski kalkulaciji dodam še stvari, ki so za današnje dni važne.

V par približnih številkah sem pokazal, kako izgleda kalkulacija Bate, ker pa so številke zelo varljive reč, pogledjmo dalje. Nimam namena, da opišem ustanovitve in razvoj Bate. Samo nekaj dejstev iz sedanjosti!

Za čevlje je treba usnja. Če ga čevljar rabi, ga gre kupiti v trgovino. Ne tako Bata! On ima v južni Ameriki goveje farme. Živino pokolje, evo koža je tu, treba jo je samo peljati v lastne usnjarne v Evropo, da se predela. Ostane še meso. Tega kupijo Batini delavci v konzervah. Ker ga je pa dosti, ga kupujejo tudi drugi ljudje. Seveda ne piše na konzervah, da je od Batinih krav, ampak, da je iz tovarna za konzerve v Montevideo. Krave po farmah je treba molziti, mleko se predela v mlečne konzerve itd.

Za čevlje se rabi guma. Guma se dobi od gumijevega drevesa. Torej: Bata ima v Braziliji tudi gumijeve plantaže. Ali za podplate je gumija kmalu dovolj. Zato Bata izdeluje pnevmatike, igrače iz gumija itd.

Za čevlje je treba še drugih stvari: trakovi, kontenine, atlasa, rinčice; Bata jih izdeluje sama.

Za prodajo čevljev je treba prodajnega aparata. Zato nima Bata svojih filijal samo v Ljubljani, Zagrebu, Pragi, Parizu, New Yorku, ampak tudi po malajskih otokih, v Indiji in v misijonskih krajih centralne Afrike. (V Ljubljani nasproti glavne pošte bo gradila firma Bata stekleno palačo.)

Kajti firma Bata je „Dobrotstvo človeštva“ in hoče, da ima cel planet „ugodno in poceni obutev“! Tudi sedaj ko črnci...

Bata proda precej parov čevljev, toliko, da bi jih čevljarski vajenci ne mogli raznositi. Zato ima Bata svoje avtomobile, ladje, aeroplane. Ker jih rabi precej, jih izdelava firma sama. (Mimogrede vozijo Batini aeroplani v Afriki tudi pošto) itd.

Končno: Za izdelavo čevljev niso potrebni samo še stroji, ampak tudi ljudje. Stroje izdelava firma sama. Ljudi zaenkrat še ne. Ljudi privabi iz vasi in mest. Pošast „Bata“ ljubi najbolj mlade ljudi, zlasti „Mlade može“ — fante do 25. leta. Ampak, da boste vedeli: Ti ljudje ne delajo samo v Batovih tovarnah, ti ljudje se vozijo v

tovarno tudi z Batinimi avtobusi, ti ljudje gledajo v Batinem kinu filme, ki jih firma odobri, ti ljudje čitajo Batin časopis, ti ljudje jedo Batin fižol, ti ljudje pijejo Batin čaj (skodelica samo en dinar, pridelano na Batini plantaži na Cejlonu). Ti ljudje so last firme Bata, po izreku Tom. Bate, da „njemu ni vseeno, kaj delajo ljudje po delu v tovarni in kakšno hrano imajo.“

Zato je tudi firma Bata dobrotna. Čevljarji in delavci so proti Bati. Tožarijo se z njim. Bata dobiva pravde po vsej Evropi... Kaj, Bata je pravičnik.

Čevljarji protestirajo proti Bati po parlamentih. Parlamenti so proti Bati. Čevljarji obupajo, izdajo se načrti za zaščito čevljarjev... Zato je bila moja kalkulacija taka.

Jan Jože.

Iz obrtniškega pokreta

Obrtniški kongres. Ob času jesenskega vele-sejma se bo vršil v Ljubljani kongres jugoslovanskega obrtništva, ki se ga bodo udeležili predstavniki in delegatje vseh obrtniških organizacij iz cele države. Osrednje društvo jugoslovanskih obrtnikov je že pričelo s podrobnim delom, na kar opozarjamo vse podružnice DJO, da tudi one store vse za čim lepšo udeležbo obrtništva iz dravske banovine. V prihodnjih številkah se bomo podrobneje bavili in poročali o tem kongresu.

Tudi v Celju obrtna razstava. V Celju se je na inicijativno podružnice DJO pretekli teden vršil sestanek obrtnikov v Narodnem domu, katerega so se udeležili po svojem zastopstvu tudi celjska mestna občina po g. županu dr. Goričanu, okoliški župan g. Kukovec, zastopniki trgovcev, obrtne nadaljevalne šole in drugi. Razstava se bo vršila v letu 1935. pod naslovom Obrtna razstava v Celju, ki jo priredita Društvo jugoslovanskih obrtnikov in Slovensko obrtno društvo v Celju. Zastopniki občine mestne, kakor okoliške so obljubili svojo pomoč.

Podružnica DJO na Igu pri Ljubljani priredi v nedeljo, dne 5. avgusta t. l. ob 3 uri popoldne v prostorih tov. Jesiha na Igu vrtno veselico z raznovrstnim sporedom brez vstopnine. Ker je čist dobiček namenjen za povzdigo obrtništva in obrtno-nadaljevalne šole, vabi k obilni udeležbi odbor.

Obrtniška razstava na Viču. Pod pokroviteljstvom predsednika občine Vič, g. Jurija Petroviča, priredi agilna podružnica DJO na Viču, ki združuje pod svojim okriljem nad 100 članov v času od 12.—26. avgusta t. l. razstavo obrtniških izdelkov v narodni šoli na Viču. Otvoritev razstave se vrši v nedeljo, dne 12. avgusta ob 10. uri dopoldne. Prihodnji teden izide druga številka „Obrtnika“ v večji nakladi, v kateri bodo opisane vse podrobnosti, na kar že danes opozarjamo vse zainteresirane.

Podružnicam DJO

Tiskovni sklad „Obrtnika“ je izdal obrtniške propagandne slike, ki Vam jih pošiljamo. Zaenkrat je tiskano od vsake serije po 1500 komadov, dve seriji pa še nismo dali v tisk.

Prosimo Vas, da poslane slike z vso intenzivnostjo prodajate povsod.

Takoj po prejemu nas obvestite, kako slike ugajajo, če jih še rabite in kako množino. To je nujno potrebno radi nadaljnjega tiskanja. Denar od prodanih razglednic, prosimo nakažite takoj, ko se nabere večja vsota. Tisk za slike je na dolg. Na položnice prapišite „razglednice“.

Prodajo slik organizirajte pred vsem od člana do člana; uspešna bo prodaja zlasti ob priliki prireditve (razstav, veselice). Ob takih prilikah prodajajte od osebe do osebe. Slike dajte v prodajo tudi zanesljivim trafikantom, ev. trgovcem, če bi bilo to uspešno. Vsa prodaja pa se mora izvršiti hitro, ker bo tako propagandni in materialni uspeh najboljši.

Tiskovni sklad.

Saldo z dne 13. julija 1509.25 Din. Pravilno 1529.25 Din. Podružnica v Celju 3 bloki Din 150.—. Saldo z dne 3. avgusta 1934. 1679.25 Din.

Tovariši! Spominjajte se ob vsaki priliki našega lista in darujte za tiskovni sklad. Naročite bloke! Apeliramo na vse, ki so bloke prejeli, da jih čimprej prodajo ter nakažejo nabrane zneske.

Naša propaganda gre s časom, zlasti sedaj, ko se obrtni stan bori s tolikimi težkočami. Zato smo v korist tiskovnega sklada „Obrtnika“ izdali 6 serij propagandnih obrtniških razglednic, ki naj s prepričevalnostjo današnje umetnosti prikažejo naš položaj in, kar je še veliko važnejše, naš idejni program in delo za bodočnost.

Slike so zamišljene in nastale iz potrebe. Še tako prepričevalno tiskana črka ne naredi v duši takega vtiska, kot slika. Še tolikokrat ponovljena beseda se pozabi, slika Vam pa vse pokaže trenutno v jarki razkrinkajoči luči in njen vtis je trajen. Njen namen je z neprestanim tihim opominjevanjem obrtniku vzbuditi nado in ga pripraviti na bodočnost.

Obrtniki, vsi nabavite slike, pa ne samo za rabo za dopisovanje, ampak denite v svojih hišah in svojih delavnicah slike na vidno mesto, da bodo Vam in drugim vedno znova govorile o obrtniškem programu in delu.

Vsem podružnicam DJO smo razposlali te dni obrtniške propagandne slike. Cena je Din 1 za komad.

Dobiček gre v korist tiskovnega sklada „Obrtnika“. Slike predstavljajo naš program, zato z vso intenzivnostjo na delo za prodajo.

Naklada slik je zaenkrat majhna, zato sporočite takoj, če jih še rabite, oziroma če jih še niste prejeli. Denar nakažite čimprej. Na položnico zapišite „Razglednice“.

PROTI STROJEM S STROJI! USTANAVLJAJTE ZADRUGE!

Razglednica v korist tiskovnega sklada predstavlja čevljarskega obrtnika, kako premišljuje o svoji usodi v delavnici, med tem ko vidi tovarno Baťa, kako sijajno prosperira.

OBRT NIMA VEČ ZLATIH TAL, V ZADRUŽNIŠTVU JE NAŠA REŠITEV!

Slika predstavlja impozantno zgradbo obrtniške zadruge, nabavne in prodajne, nasprotno kontrast malo delavnico, katera ni kos vsem zahtevam in potrebam ter živo prikazuje potrebo po ustanovitvi takih zadrug.

OBRTNIK SANJA.

Krojač spi in se mu v sanjah prikazuje vse mogoče tako zakon o obrtih, davki, menice, padec in dvig cen, konkurenca Tivarja, medtem ko on nima ne dela ne odjemalcev, otroci pa so obupani poleg tega in raztrgani.

OBRTNIKI V DRUŽBI Z.....

Prikazuje skupino obrtnikov in gospodov, ki nikakor vsled svojih principijelno različnih interesov ne spadajo skupaj. Značilno je na razglednici prikazana razlika, tako so na eni strani debele verige obrtniki z izmučenimi obrazi v svojih delavnih oblekah, nasprotno pa gospoda.

Vsak obrtnik se mora posluževati pri dopisovanju teh razglednic, ki naj ga vedno opozarjajo na obrtniško zavest in izobrazbo ter gospodarski podvig. Pa tudi naši — obrtniški odjemalci in oni, ki naročajo manjvredne tuje industrijske izdelke naj prejmejo te razglednice kot nem opomin, da je treba obrtnika vsestransko podpreti in naročati domače obrtniške izdelke. — Vsaka razglednica stane samo 1 Din v korist lista „OBRTNIK“.

Razno

Abiturijentski tečaj Zbornice za TOI v Ljubljani. Kr. banska uprava je v zmislu zakona o srednjih trgovinskih šolah odobrila otvoritev abiturijentskega tečaja zbornice za TOI na Državni trgovski akademiji v Ljubljani. Abiturijentski tečaj bo nudil abiturijentom srednjih in strokovnih šol ter visokošolcem potrebno trgovsko in splošno gospodarsko izobrazbo kot podlago za gospodarsko udejstvovanje. V abiturijentski tečaj se bodo prejemali absolventi(ke) srednjih šol z višjim tečajnim izpitom in absolventi(ke) strokovnih šol z diplomskim oziroma zaključnim izpitom ter visokošolci. Predavanja bodo pričela vsako leto 1. oktobra in bodo trajala do 10. junija.

Dobave in licitacije

Dobava mesa. Ministrstvo vojske in mornarice razpisuje licitacije glede dobave mesa za čas od 1. oktobra 1934 do 31. marca 1935, ki se bodo vršile dne 18., 20., 22. in 24. avgusta t. l. pri vojaških komandah.

Direkcija državnega rudnika Senjski Rudnik sprejema do 13. avgusta t. l. ponudbe glede dobave 70 m³ hrastovega lesa.

Dne 25. avgusta t. l. se bo vršila pri VI. oddelku za socialno politiko in narodno zdravje primorske banovine v Splitu ofertna licitacija za dobavo raznih postelj, nočnih omaric, stolov, perila, odej, žime in morske trave.

Tiskali J. Blasnik nast., Univerzitetna tiskarna in litografija, d. d. v Ljubljani. Odgovoren L. Mikuš.

Društvo jugoslovanskih obrtnikov za Dravsko banovino naznanja tužno vest, da je njega ustanovitelj in odbornik, gospod

IVAN ROZMAN

čevljarski mojster in posestnik

danes, dne 3. avgusta 1934 ob 12. uri opoldne, mirno v Gospodu zaspal.

Pogreb se vrši v nedeljo popoldne. Uro prinese dnevno časopisje.

Bodi neumornemu boreu za pravice obrtnikov časten spomin.

Kreditno društvo Mestne hranilnice ljubljanske

dovoljuje posojila na menice in kredite v tekočem računu vsem kredita zmožnim osebam in tvekdram